

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 28, No 4 (1977)

Υπεύθυνοι συμφώνως τῷ νόμῳ
 ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 Ἐπιστημονικόν Σωματεῖον ἀνεγνωρισμένον, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.
 Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1977:
 Κων. Ταρλατζῆς
 ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἐκδίδεται ὑπὸ αἰρετῆς πενταμελοῦς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς (Σ.Ε.) μελῶν τῆς Ε.Κ.Ε.
 ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Σ.Ε. Λουκάς Εἰσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι
 Μέλη Συν/κῆς Ἐκ.:
 Χ. Παππούς
 Μ. Μαστρογιάννη
 Κ. Σεϊταριδῆς
 Α. Σεϊμάνης
 Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.
 Ἀρδῆτοῦ 12-16 - Ἀθήναι
 Τηλ. 9217513 - 9214820
 ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι

Ταχ. Διεύθυνσις:
 Ταχ. θορὸς 546
 Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον Ἀθῆναι

Συνδρομαί:
 Ἐτησίᾳ ἑσωτερικῶν δρχ. 300
 Ἐτησίᾳ ἑξωτερικῶν » 450
 Ἐτησίᾳ φοιτητῶν ἡμεδαπῆς » 100
 Ἐτησίᾳ φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς » 150
 Τιμὴ ἑκάστου τεύχους » 75
 Ἰδῶματα κλπ. » 500

Address: P.O.B. 546
 Central Post Office
 Athens - Greece

Redaction: Dr. L. Efsthathiou
 Zalokosta 30,
 Halandri
 Greece

Subscription rates:
 (Foreign Countries)
 \$ U.S.A. 15 per year.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
 ΤΟΜΟΣ 28 Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος
 ΤΕΥΧΟΣ 4 1977

Bulletin

OF THE HELLENIC
 VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
 SECOND PERIOD
 VOLUME 28 October - December
 No 4 1977

Ἐπιταγαὶ καὶ ἐμβάσματα δέον ὅπως ἀποστῆ
 λανταὶ ἐπ' ὀνόματι κ. Ἰγν. Ἀζιζοῦ, Ἐργαστήριον Ἴδν, Ἁγία Παρασκευὴ - Ἀττικῆς.

The Veterinary Profession in Greece. Review of the Present and Prospects for the Future. III. Veterinary Education: A. Schools

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΧΑΤΖΗΟΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.21314](https://doi.org/10.12681/jhvms.21314)

Copyright © 2019, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΧΑΤΖΗΟΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

XATZHOLOS B. K. (2019). The Veterinary Profession in Greece. Review of the Present and Prospects for the Future. III. Veterinary Education: A. Schools. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 28(4), 187-194.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.21314>

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΤΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝ- ΤΟΣ

ΙΙΙ. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ - ΣΧΟΛΑΙ - ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ

Α) Αί Κτηνιατρικαί Σχολαί

Ὑπό

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Κ. ΧΑΤΖΗΟΛΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς ΜΑΡΥΛΑΝΔ Η.Π.Α. (Συντ.).

THE VETERINARY PROFESSION IN GREECE REVIEW OF THE PRESENT AND PROSPECTS FOR THE FUTURE

ΙΙΙ. VETERINARY EDUCATION: SCHOOLS AND SPECIALIZATIONS A. SCHOOLS

By

BASIL C. HATZIOLOS

Professor (Ret.), Maryland University

S u m m a r y

The strident advances in science and technology, generally, brought with them new responsibilities for improving the quality of education in order to permit ready response to newly created needs and conditions. In Greece, the task of educating aspirants in the veterinary field is carried out by one single institution the Veterinary School at the University of Thessaloniki. Obviously, then, admission to the Veterinary School must, of necessity, be highly selective. A comparison is made herein of the selection process used in Greece with that used in the United States.

Remarks are also included on the administration of the Veterinary School in Thessaloniki and on the selection and tenure of faculty members. Some suggestions are put forward for the establishment of a selection process, emphasizing not only the academic achievements of the candidate but also his personal attributes and qualities.

Discussed also are various ways for improving the education of the veterinary student, including revising the molecular level, modernizing text books, and utilizing audiovisual aids and computers. Other matters offered for consideration are the increasing of the required period of educational training to at least six years, as well as the requiring of continuing professional education after graduation in order to enable the veterinarian to remain abreast of new scientific developments and techniques.

Finally, reference is made to the role of the veterinarian in the American university faculties,

as well as to veterinary education in some of the Third World Countries and to the burgeoning need for veterinarians all over the world.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την πρόοδο των κοινωνικών μεταβολών και της επιστημονικής επαναστάσεως, νέαι απαιτήσεις έδημιουργήθησαν εις τὰ διάφορα διδακτικά Ίδρύματα πολλών Χωρών προς απόκτησιν γνώσεων κτηνιατρικής δι' οργανωμένας έρεύνas, αι οποῖαι άποσκοποῦν εις την εξεύρεσιν λύσεων διά τὰ διάφορα κοινωνικά υγειονομικά και καθαρώs ιατρικά προβλήματα.

Ἡ εκπαίδευσιs του κτηνιάτρου άσφαλώς πρόκειται ν' άπασχολήσει μελλοντικώς τουs εκπαιδευτικουs τῆs κτηνιατρικής κατά τὰ προσεχῆ έτη. Το κράτος, όπως και οί ενδιαφερόμενοι οργανισμοί, επιβάλλεται, όπως συμμετάσχουν εις την δημιουργίαν καταλλήλων προγραμμάτων έρεύνης, τὰ οποῖα θα εκτελῶνται υπό των κτηνιατρικών σχολών, και φροντίσουν διά πολλά άλλα συναφή ζητήματα, ως η άξιησιs των έδρών και του διδακτικού προσωπικού αυτών, η χορήγησιs ικανοποιητικών μισθών, η άγορά τελειοτέρων και άφθονωτέρων επιστημονικών όργάνων και γενικώς ο κατάλληλος εξοπλισμός με έπαρκῆ εφόδια διά την διεξαγωγήν άποδοτικών μεταπτυχιακών εργασιών.

Τὰ μέτρα ταῦτα εξ άλλου απαιτοῦν ταχειαν εφαρμογήν και εκτέλεσιν διότι, λόγω των σημειωθείσών προόδων, τὸ ενδιαφέρον του επιστημονικού κόσμου, όσον και τῆs κοινωνίας, προς την κτηνιατρικήν επιστήμην, παρουσιάζεται τόσον έντονον, ώστε ο αριθμός υποψηφίων διά την σπουδήν τῆs κτηνιατρικής εις δλα σχεδόν τὰ κράτη ν' αυξάνεται κατ' έτος σημαντικώς.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Άξιον ιδιαιτέρας μελέτης είναι, τὸ γεγονός, ότι πολλοί των υποψηφίων σπουδαστών κτηνιατρικής άπορρίπτονται, όπως και εις τὰs Η.Π.Α., ουχι βεβαίως έλλείπει προσόντων, αλλά έλλείπει θέσεων εις την Κτηνιατρικήν μας Σχολήν. Εις τὰs Η.Π.Α. η αναλογία των εισαγομένων φοιτητών είναι μικρά, 1:5 μεταξύ των υποψηφίων, έχόντων δλα τὰ προς εισαγωγήν προβλεπόμενα προσόντα, συνιστάμενα εις 4ετή προκαταρκτικήν πανεπιστημιακήν μόρφωσιν εις τὰs οδτω λεγομέναs PRE - VETERINARY Σχολάs.

Όs εκ τούτου η εξεύρεσιs καταλλήλου κριτηρίου διά την επιλογήν των υποψηφίων σπουδαστών εις τὰs κτηνιατρικάs σχολάs είναι κατά την γνώμην μας εξ ίσου ουσιώδες, όσον και τὸ μέγεθος και τὸ είδος τῆs διδασκομένηs ύλης.

Έπι του θέματος τούτου υπάρχουν πολλά ενδιαφέροντα ζητήματα, τὰ οποῖα χρῆζουν μελέτης δι' όρθάs άπαντήσεis. Είναι πράγματι ο παρών τρόπος, δηλαδή η δι' εξέτάσεων εισαγωγή εις την Κτηνιατρικήν Σχολήν τῆs χώραs ο πλέον ένδεδειγμένος; Πόσοι εκ των οδτω επιτυχόντων σπουδασταί είναι πράγματι κατάλληλοι διά τὸ κτηνιατρικόν έπάγγελμα; Ό εκ χωρίων η ο εξ άστικών περιφερειών προερχόμενος υποψήφιος είναι ο καλλίτερος; Τι είδους φοιτηταί ήσαν οί την σήμεραν καλλίτερον επαγγελματικώς εϋδοκίμησαντες κτη-

νίατροι; Είναι αί γυναίκες κτηνίατροι καλλίτεροι από τούς άνδρας; Τι ειδους κτηνίατροι θα χρειασθούν δια τó 1985, 1955 και τó 2000;

Ο ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ.

Ἡ ώριμότης τοῦ επαγγέλματός μας ἐκδηλοῦται μέ τήν ποιότητα τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς Κτηνιατρικὰς Σχολὰς. Διὰ τήν βελτίωσιν ὁμως τῆς ἐκπαιδεύσεως χρειάζεται νά μεταβληθῆ καί ἡ νοοτροπία τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν. Εἰς τοῦτο βεβαίως θά συμβάλῃ πολὺ ἡ κατανόησις καί ἡ ἀναγνώρισις τῆς οὐσιώδους ἀλληλοεξαρτήσεως διδασκαλίας καί ἐρεῦνης.

Ἡ βασική ἐρευνα μέ γρήγορον ρυθμὸν καί καλὸν προγραμματισμὸν εἶναι ἀπαραίτητος δι' ἓνα ἀνώτερον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα, ἀλλὰ καί ὁ συνδυασμὸς μεταξὺ διδασκαλίας καί ἐρεῦνης ὡς ἐλέχθη εἶναι οὐσιώδης δι' αὐτό. Σήμερον δὲν εἶναι ἀρκετὸν νά διδάσκῃ κανεὶς ἀπὸ «κιτρινισμένας» ἐκ τοῦ χρόνου «φυλλάδας», ὑπολείμματα σημειωμάτων τῶν παλαιότερων διδασκάλων. Ὁ διδάσκαλος τῆς σήμερον ἔχει ἀνάγκην νέων γνώσεων καί ἐπιστημονικῶν ἀποδείξεων διὰ τήν ὀρθότητα καί ἰσχὺν τῶν παλαιότερων καί ἴσως μερικῶν νεωτέρων ἰδεῶν. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ διδασκάλου δὲν ἐγκεῖται εἰς τὸ νά ἴσταται οὗτος ἐπὶ ὑψηλῆς καθέδρας ἢ νά προσπαθῆ νά ἐμφυσῆσῃ τὰς γνώσεις του εἰς τοὺς ἀδαεῖς μαθητὰς του, ὡς ἔαν εἶχεν νά διοχετεύσῃ ἀντλούμενον ὕδωρ ἐντὸς κενῶν δοχείων, ἀλλὰ εἰς τὸ νά θεωρῆ τὸν ἑαυτὸν του, ὡς ἓνα παλαιότερον σπουδαστὴν μέ ἀνυπομονησίαν νά βοηθῆσῃ τοὺς νεωτέρους του.

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.

Ἄλλ' ἔαν τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς κτηνιατρικῆς, ὡς ἐλέχθη, παρουσιάζονται ὡς ἀμφιβόλου ἀποτελεσματικότητος τὴν σήμερον, ἢ διαδικασία διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν χώραν μας, δὲν φαίνεται νά εἶναι ἀποτελεσματικώτερα καί τοῦτο, ὄχι βεβαίως, διότι δὲν ὑπάρχουν μέσα κατ'ἀλληλα καί ἀποτελεσματικὰ κριτήρια, ἀλλὰ διότι, - ὡς τοῦτο εἶναι γνωστὸν εἰς ὄλους μας - ἡ ἐκλογὴ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, λόγῳ ἰδιοτελοῦς ἢ ἐγωϊστικῆς παραδόσεως, στηρίζεται, οὐχὶ σπανίως, εἰς μεροληπτικούς διὰ ἀπαγορευομένους ἐκ συγγενικῶν, πολιτικῶν, οἰκονομικοφιλικῶν καί ἀκόμη εὐσπλαχνικῶν αἰτιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπικρατοῦν συνήθως εἰς μικρὰς ἢ ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύναται νά ὑπαχθῆ καί ἡ Ἑλλάς.

Ἡ διὰ τῆς «ἔσω ὁδοῦ» κατάληψις ἀνωτέρας θέσεως μέ ἀνεπαρκῆ προσόντα τῇ εἰσηγήσει ἢ ὑποστηρίζει ἐνὸς ἢ πλειόνων μελῶν τοῦ ἀνωτάτου διδακτικοῦ προσωπικοῦ, λόγῳ προσωπικῶν ἐκδουλεύσεων ἢ συγγενείας μετ' αὐτῶν εἶναι ἀδύνατον νά νοηθῆ τὴν σήμερον.

Ὁ τρόπος οὗτος ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καί ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει εἶναι ἐπωφελῆς καί ἀνεκτὸς καί κατὰ συνέπειαν οὗτος εἶναι ἀπαράδεκτος καί ἐπιβλαβῆς διὰ τὸ μέλλον καί τὸ γόητρον τῆς σχολῆς καί τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους. Τοῦτο μάλιστα τυγχάνει ἀκόμα ἀκατανόητον, δταν ὑπάρχουν ἐξωθεν ὑποψήφιοι μέ ἀνωτέρας σπουδὰς καί καλλίτερα προσόντα διὰ τὴν διαδοχὴν ἢ διὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔδρας τινός. Ἀρχαιοῦτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀνευ τῶν ἐνδεικνυομέ-

νων προσόντων, ἐπ' οὐδενί λόγῳ δύναται νὰ φράξη τὴν ὁδὸν εἰς ἓν τελείως ἐπιστημονικῶς καταρτισμένον πρόσωπον καὶ ἔχον ὄλα τὰ ἐφόδια ἢ ἐχέγγεια δι' ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς ἀποδόσεις, παρομοίας πρὸς τὰς τῶν καθηγητῶν τῶν μεγάλων πανεπιστημίων τῶν προοδευμένων χωρῶν.

Ἔσαυτως δὲν ἐπιτρέπεται, ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες ν' ἀποστέλλονται κατόπιν διαγωνισμοῦ ὡς ὑπότροφοι τοῦ κράτους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰς Η.Π.Α. δι' ἀνωτέρας σπουδὰς ἐπὶ ἑπταετίαν καὶ ὅταν ἐπιστρέψουν, μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀνωτάτου διδακτορικοῦ διπλώματος τοῦ ΡΗ. S., νὰ τίθενται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας, οὐδὲ εἶναι ἀνεκτὸν νὰ προωθοῦνται οἱ παλαιότεροι συνάδελφοι αὐτῶν, οἱ μὴ ἔχοντες παρόμοια ἐπιστημονικὰ ἐφόδια διὰ τὴν πρὸς πλήρωσιν θέσιν ἢ ἄλλως πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ τοιοῦτων ἐξαιρετικῆς μορφώσεως νέων, νὰ προσφέρονται εἰς αὐτοὺς θέσεις ἐπιμελητοῦ ἢ βοηθοῦ μὲ μικρὸν μισθόν.

Εἶναι πράγματι ἀποκαρδιωτικὸν νὰ βλέπη κανεὶς σήμερον νεαροὺς Ἑλλήνας ἐπιστήμονας, ἄλλοτε ὑποτρόφους τοῦ Κράτους, κατόχους διδακτορικῶν διπλωμάτων, πραγματικῶν ΡΗ. D. τῶν καλλιτέρων Πανεπιστημίων τῶν Η.Π.Α., νὰ μένουν ἀχρησιμοποίητοι ἀπὸ τὴν Κτηνιατρικὴν Σχολὴν καὶ ν' ἀναγκάζωνται νὰ γίνωνται αὐτοεξόριστοι εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐξ αἰτίας προσωπικῶν μικροδιαφορῶν μετὰ τινος μέλους τοῦ καθηγητικοῦ σώματος ἢ διὰ λόγους παιδαριώδους περιεχομένου. Μία τοιαύτη κατάστασις ὑπενθυμίζει, ὄχι ἀπλῶς δικτατορικὴν, ἀλλὰ μᾶλλον φεουδαρχικὴν ἐπιστημονικὴν συμπεριφορὰν ἐνίῳ ἀναγομένων εἰς τὸν μεσαίωνα.

Εὐνότητον τυγχάνει, ὅτι οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχει ἀντιρρήσεις διὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν φροντίδα παλαιωτέρων καθηγητῶν πρὸς προπόνησιν καταλλήλου διαδόχου ἢ ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενωθησομένων θέσεων εἰς τὸ ἀνώτατον διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν ἐδρῶν των. Δύναται μάλιστα νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ φροντίς αὕτη ἐπιβάλλεται ὡς ἓν τῶν βασικῶν καθηκόντων τοῦ κατέχοντος τὴν ἔδραν προσώπου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκλογή διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ ὑποψηφίου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς θέσεως εἶναι ἀμερόληπτος καὶ βασίζεται εὐσυνειδήτως ἐπὶ ἀνωτέρων πνευματικῶν προσόντων τοῦ ὑποψηφίου τούτου.

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ἔτερα θέματα σχετικῶς μὲ τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ, ὡς τὸ ζήτημα τῆς ἀξιήσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ, τῆς ἰδρύσεως τμημάτων (Departments) ἀντὶ ἐδρῶν, τῆς καταργήσεως ἢ μὴ τοῦ σημερινοῦ κυριαρχοῦντος δεσποτικοῦ καὶ φεουδαρχικοῦ συστήματος διοικήσεως, τῆς διεξαγωγῆς μετὰ μεγαλυτέρας ἀσπιρητότητος τῶν κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους ἐξετάσεων καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγορᾶς ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν τῶν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν των ἐκδιδόμενων βιβλίων, δεόν νὰ συζητηθοῦν ἐπισταμένως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὁμάδων, ἵνα εὐρεθῆ ἡ δέουσα λύσις.

Ἔσαυτως διὰ τὴν καλλιτέραν ἀπόδοσιν καὶ ἐν μέρει ἀπαλλαγὴν τοῦ μονίμου διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἐκ τοῦ φόρτου ἐργασίας, ἢ ἀνάθεσις διδασκαλίας εἰδικῶν μαθημάτων εἰς ἀναγνωρισμένου κύρους ἐπιστήμονας τῆς χώρας, εὐρισκομένους ἔξω τῶν τειχῶν τοῦ Πανεπιστημίου, θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένη καὶ ἐπω-

φελής διά τούς φοιτητάς. Ἐξ ἀντιθέτου ἢ παρατηρουμένη τάσις ἀπομονώσεως τοῦ Πανεπιστημίου, ὄχι μόνον ἐκ τοῦ κοινοῦ, ἀλλά καί ἐν μέρει ἐκ τοῦ ἄλλου ἐπιστημονικοεπαγγελματικοῦ κόσμου, ἀποτελεῖ ἐσφαλμένην πολιτικήν, ἀντικειμένην πρὸς αὐτὸν τοῦτον τὸν τίτλον καί τὸν προορισμὸν τοῦ Ἰδρύματος εἰς τὰς δημιουργηθείσας σημερινὰς συνθήκας.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

Ἡ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀναθεώρησις τῆς διδακτέας ὕλης ὡς γνωστὸν, καθίσταται ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀποβολὴν πεπαλαιωμένων θεωριῶν καί ἀντικατάστασιν τούτων διὰ νεωτέρων ἐννοιῶν καί νοημάτων βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων καί νεωτέρων ἐρευνῶν καί τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως ἀναφέρομεν, τὸν ἐπὶ ὕγιων βάσεων προσανατολισμὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ τὴν παραγωγὴν πειραματοζῶων, ἢ σημασία τῶν ὁποίων καθημερινῶς αὐξάνει μὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐρεύνης εἰς τὰς διαφόρους βιοϊατρικὰς ἐπιστήμας, ὡς θὰ ἀναφέρομεν ἄλλαχού. Εἰς τὰ ζῶα ταῦτα συγκαταλέγονται καί τὰ διάφορα εἶδη πιθήκων καί ἰδιαίτερος τῶν πρὸς τὸν ἄνθρωπον προσκειμένων, ἢ ἔκτροφή καί ἢ κτηνιατρικὴ περίθαλψις τῶν ὁποίων ἐν συνδυασμῷ μὲ τούς διαφόρους ἐπ' αὐτῶν πειραματισμοὺς καί ἐρέυνας ἀποτελεῖ εἰδικότητες, αἱ ὁποῖαι ἀνοίγουν νέους ἐνδιαφέροντας ὀρίζοντας διὰ τὸ κτηνιατρικὸν ἐπάγγελμα.

Ὡσαύτως ἐνδείκνυται ἡ ἐπέκτασις τῆς διδασκαλίας εἰς ἀνώτερα (μοριακὰ) ἐπίπεδα καί εἰδικώτερον εἰς τὴν Βιολογίαν, Βιοχημίαν, Ἀνοσιολογίαν, Ἰολογίαν, Νευρολογία καί Ὄστεολογίαν. Ἀνώτεραι γνώσεις εἰς ἠλεκτρονικὴν μικροσκοπήσιν (χειρισμὸν, ἀναγνώρισιν καί ἐρμηνείαν μοριακῶν μεταβολῶν ἐν συσχετισμῷ μὲ εἰδικὰς κλινικὰς ἐκδηλώσεις), εἰς χρῆσιν ἰσοτόπων, εἰς χημειοθεραπευτικὴν καί γενετικὴν (DNA καί RNA συμπλέγματα), εἰς ἐνζυμολογίαν, ὀφθαλμολογίαν κλπ. ἀναμφισβήτως ἀποτελοῦν βασικὰ στοιχεῖα διὰ τοῦτον μετέπειτα εἰδικεύσεις. Συμπληρωματικὴ τῆς σημερινῆς μορφώσεως τῶν φοιτητῶν τῆς κτηνιατρικῆς εἶναι ἡ γνῶσις μεθόδων προπαρασκευῆς θρεπτικῶν ὑλικῶν ἐν χρήσει εἰς τὰς βιολογικὰς ἐπιστήμας, ἢ ἔρευνα φυσιολογικῶν καί παθολογικῶν μεταβολῶν ἐκ παρεντερικῆς διατροφῆς διὰ γαλακτωμάτων λιποειδῶν, τὰ βιολογικὰ καί κλινικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως μαγνητικῶν καί ἠλεκτρικῶν πεδίων μικρᾶς συχνότητος, τὰ βασικὰ στοιχεῖα διαχειριστικῆς (Management) καί ἠθικῆς δι' ἐπιστήμονας ἐρευνητάς, τὰ διάφορα συστήματα ὀργανώσεως καί ἄλλα.

Ἡ ἐπαύξησις τῆς διδακτέας ὕλης κρίνεται σκόπιμος διὰ τὴ μελέτην καί ἄλλων ζωτικῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν συγκριτικὴν βιολογίαν καί μεθοδολογίαν, δι' ἔρευναν ἐπὶ ἐμβρύων τῶν θηλαστικῶν, τὴν χρῆσιν ἐμμέσων βιοφυσικῶν μεθόδων διὰ τὴν μελέτην καί ἐκτιμητικὴν τοῦ ἐμβρύου, ὡς π.χ. ἡ ἐκτέλεσις ἀμνιοκεντήσεων, πρὸς ἀποκάλυψιν ἀνωμαλιῶν μεταρρολιουμοῦ, διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀμνιοτικῶν κυττάρων, πρόβλεψιν τερατολογικῶν ἀναπτύξεων, ἐγκεφαλικῶν ἀνωμαλιῶν, ἐλαττωμάτων προκαλουμένων ὑπὸ ἰῶν, κατὰ τὰ τελευταῖα στάδια ἐγκυμοσύνης, τὴν ἀνίχνευσιν παραγωγῆς, εἰς μερικὰ θη-

λεα ζῶα με ἐπανειλλημένας ἐγκυμοσύνας, ἀντιτοξικῶν ἀντισωμάτων HL-A ἀντιγόνων, τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἔχουν σημασίαν εἰς τὴν παθογένειαν ἐμβρυϊκῶν ἀνωμαλιῶν, τὴν αὐξησιν θνησιμότητος κ. ἄ.

Ἐτερος ἐνδιαφέρον προσανατολισμὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι ἡ ἀπόκτησις ἀνωτέρων γνώσεων εἰς εἰδικούς τομεῖς μαθηματικῶν ἢ ἄλλων χρησίμων πρὸς κατανόησιν τοῦ πραγματικοῦ τρόπου προπαρασκευῆς προτύπων ὑποδειγμάτων ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν (H.Y.) οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐπωφελῶς διὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεων κατευθύνσεως ἢ τὸν καταρτισμὸν προγραμμάτων ἐλέγχου, διὰ τὴν πορείαν καὶ ἐν γένει τὸν ἔλεγχον ἐπιζωοτικῶν νόσων, τὴν ἀνάπτυξιν νέων ἐντατικῶν μεθόδων ἀναπαραγωγῆς ζώων, τὴν πρόβλεψιν νόσων ἐκ μεταβολῶν τοῦ περιβάλλοντος, γενετικῶν παραγόντων καὶ ἄλλων. Παρομοίᾳ ἐκπαιδεύσεως συντελεῖ καὶ διὰ τὴν εὐρείαν χρῆσιν τῶν H.Y., πρὸς κατάρτισιν προγραμμάτων, τὰ ὅποια δύνανται νὰ βοηθήσουσιν σημαντικῶς εἰς τὰς διαγνώσεις ἢ τὴν μελέτην βιολογικῶν φαινομένων, εἰς στατιστικὰς ἀναλύσεις ἢ διαφόρους μαθηματικὰς ἐπεξεργασίας ἐν χρήσει εἰς τὰς βιολογικὰς ἐρεῦνας. Ἐπιπροσθέτως κρίνεται σκόπιμος ἡ ἐκπαίδευσις διὰ τὴν ἀπόκτησιν γνώσεων πρὸς συμμετοχὴν τῶν κτηνιάτρων εἰς τὰς καταρτιζομένας συμβάσεις, τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκτροφὴν τῶν ἀγροτικῶν ζώων, χρηματοδοτουμένην ὑπὸ ἑταιρειῶν διανομῆς ζωοτροφῶν διὰ πάχυνσιν, ἀναπαραγωγὴν, ἀγοραπωλησίας κλπ.

Μετὰ τὴν αὐξησιν τῶν γνώσεων εἰς τὴν ἐν γένει κτηνιατρικὴν καὶ τὴν ἐπέκτασιν ταύτης εἰς παρακτηνιατρικὰς δραστηριότητας, εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι τὸ ὑπάρχον τὴν σήμερον σύστημα ἐκπαιδεύσεως μετὰ φοίτησιν 5 ἐτῶν εἶναι ἀνεπαρκές.

Εἰς πολλὰ ἔθνη ἡ φοίτησις εἶναι 5ετῆς ἢ 6ετῆς. Εἰς τὰς Η.Π.Α. συγκεκριμένως ἡ κτηνιατρικὴ ἐκπαίδευσις εἶναι διαρκείας 7-8 ἐτῶν. Ἐξ αὐτῶν 3-4 ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν φοίτησιν εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν Σχολήν, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν κυρίως Κτηνιατρικὴν Σχολήν. Ἡ προκτηνιατρικὴ ἐκπαίδευσις περιλαμβάνει βασικὰ μαθήματα καὶ γενικῆς μορφώσεως, κοινὰ διὰ τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας ὡς Μαθηματικά, Φυσικὴν, Χημείαν, Γενετικὴν, Βιολογίαν, Ζωοεπιστήμην καὶ ἄλλους κλάδους. Ἰδιαιτέρως ἐπισημαίνομε τὸ γεγονός, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν σπουδαστῶν, οἱ ὅποιοι δὲν κατωρθῶνουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὰς Κτηνιατρικὰς Σχολὰς τρέπονται πρὸς τὴν Ζωοεπιστήμην (Ζωοτεχνία).

Τ' ἀνωτέρω γεγονότα ὁμιλοῦν ἀφ' ἑαυτῶν περὶ τῆς ἀνάγκης αὐξήσεως τῆς φοιτήσεως εἰς τὰς Κτηνιατρικὰς Σχολὰς.

Ἡ δημοσιεύσις τοῦ τελευταίου ὑπ' ἀριθ. 799/76 Προεδρικοῦ Διατάγματος «Περὶ ἰδρύσεως ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Τμήματος Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν παρὰ τῆ Κτηνιατρικῆ Σχολῆ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» δέον νὰ χαιρετισθῆ μετὰ χαρᾶς, διότι διὰ τούτου πραγματοποιεῖται ἐν σημαντικὸν βῆμα πρὸς ὀρθὴν κατεύθυνσιν, ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας καὶ πρόοδον τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιστήμης, συντελοῦσαν ἐμμέσως εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ πνευματικοῦ τῆς χώρας ἐπιπέδου, τοῦ φέροντος τὴν σφραγίδα προοδευμένου καὶ πολιτισμένου κράτους.

Ἐν τούτοις ὑπάρχουν ἐπιφυλάξεις τινές ὡς πρὸς τὸν μικρὸν ἀριθμὸν δι-

δακτικῶν μονάδων, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ διπλώματος, τὰς μεγάλας δαπάνας λειτουργίας δι' ἓν τμήμα, περιλαμβάνον ἔνδεκα εἰδικεῦσεις καὶ τὰς δυσκολίας ἐξευρέσεως κατάλληλου διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἐν πάσει περιπτώσει, ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ ὀλοκληρωθῆ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας. Τὸ κυριώτερον εἶναι, ὅτι ἐγένετο ἡ ἀρχή.

ΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Τελευταίως πρὸς ἐπίτευξιν ταχύτερων ἀποτελεσμάτων, λόγω τῆς παρατηρουμένης ζητήσεως πρὸς ἀἰξήσιν κτηνιατρικῶν γνώσεων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἱκανοποίησιν τῆς τάσεως πρὸς νεωτεριστικὰς μεθόδους ἐκπαιδεύσεως καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἐγένοντο συστάσεις μὴ παραδοσιακῶν Κτηνιατρικῶν Σχολῶν. Διὰ τοῦ συστήματος τοῦτου προτείνεται ὁ συνδυασμὸς τῆς θεωρητικῆς κτηνιατρικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ πανεπιστήμια καὶ τῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως εἰς τὰς κλινικὰς ἀνεγνωρισμένου κύρους κτηνιάτρων ἐπαγγελματιῶν, ὑπὸ τὸν ἐλεγχον καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τούτων ἐπὶ μίαν τετραετίαν.

Τοιοῦτου εἴδους ἐκπαιδευτικὸν σύστημα ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τινὰς ἰατρικὰς σχολὰς.

Μιά τοιαύτη δοκιμὴ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν χρησιμοποίησιν καλῶς ὀργανωμένων κτηνιατρειῶν τοῦ Ὑπ. Γεωργίας, ἴσως νὰ παρουσίαζεν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν χώραν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ νεωτεριστικὸς οὗτος τρόπος ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ ἐξετασθῆ ἐπαρκῶς, διὰ νὰ ἐκτιμηθῆ δεόντως ἡ σκοπιμότης καὶ ἡ ἀποτελεσματικότης ἑνὸς τοιοῦτου εἴδους καινοτομίας. Ἴσως τοῦτο ν' ἀποτελέσῃ λύσιν εἰς περιπτώσιν προβλέψεως - ὡς τοῦτο ἀναμένεται - μεγάλου ἀριθμοῦ κτηνιάτρων.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν κτηνιάτρων ἐπὶ τῶν μεγάλων προόδων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας ἐκρίθη ἀπαραίτητος ὁ θεσμὸς τῆς συνεχιζομένης ὑπ' αὐτῶν ἐκπαιδεύσεως. Αὕτη, λαμβάνουσα χώραν μεταπτυχιακῶς κατὰ βραχέα διαστήματα, ἔχει ἤδη ἐφαρμοσθῆ εἰς ὅλας τὰς πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Εἰς μερικὰς ἐκ τούτων μάλιστα ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν περαιτέρω διατήρησιν ἢ ἀνανέωσιν τῆς ἀδείας ἐξασκήσεως τοῦ κτηνιατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Ἡ διδασκαλία αὕτη διενεργεῖται κατὰ περιφερείας καὶ συνήθως λαμβάνει χώραν κατὰ τὰ Σάββατα, ἑορτὰς καὶ ἄλλας ἡμέρας ἀργίας διὰ νὰ διευκολύνει τοὺς ἐξασκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα ἰδιώτας κτηνιάτρους.

Τὰ μαθήματα εἶναι βραχείας περιόδου, 2-3 ἡμερῶν καὶ σπανίως 1-2 ἑβδομάδων. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐκ καθηγητῶν τῶν κτηνιατρικῶν σχολῶν ἢ ἐξ ἄλλων ἐκλεκτῶν, ἀνεγνωρισμένης ἀξίας ἐπιστημόνων ἰδιωτῶν ἢ ἐργαζομένων εἰς διάφορα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ διδαχθοῦν εἰς ἐκάστην ὁμάδα κτηνιάτρων, οἱ ὅποιοι ἐπιζητοῦν τὴν κατατόπισήν των, εἰς τὰς νεωτέρας τῆς ἐπιστήμης προόδους. Τὰ θέματα εἶναι γενικοῦ ἢ τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἡ διδακτικὴ ὕλη περιλαμβάνει ὅλας τὰς τελευταίας ἀποκτηθείσας ἐπιστημονικὰς γνώ-

σεις εἰς τὰς διαφόρους εἰδικεύσεις. Ἡ διδασκαλία συνοδεύεται συνήθως καὶ ὑπὸ πρακτικῆς ἐξασκήσεως.

Κατωτέρω ἀναφέρονται μερικὰ ἀπὸ τὰ θέματα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀντικείμενον σημερινῆς διδασκαλίας. Ἀλλεργίαι. Ἀνοσίαι. Φυσιολογία ἀνοσίας καὶ ἐκ ταύτης προερχόμεναι θρομβοκυτταροπενίαι. Κλινικὴ ἀνοσιολογία. Αὐτοανοσίαι καὶ ἐκ ταύτης προερχόμεναι παθήσεις. Ρευματοειδεῖς ἀρθρίτιδες. Πρόοδοι εἰς αἱματολογίαν. Αἰμολυτικαὶ ἀναιμίαι. Διάγνωσις καὶ χειρισμὸς αἱμορραγικῶν διαταραχῶν. Αἰμοστατικὸς μηχανισμὸς. Κληρονομικαὶ διαταραχαὶ πήξεως αἵματος. Ἡλεκτροκαρδιογραφία. Κλινικὴ ἐφαρμογὴ. Ἀγγειοσκόπησις. Κολπικαὶ συσπάσεις. Νεωτέρα φαρμακοδυναμικὴ. Τοξικολογία. Ἡλεκτροφόρησις ὄρρου. Ἀλλοιώσεις τῆς γ-γλοβουλίνης (γάμμα-πάθειαι). Ἀνοσιοανεπάρκειαι. Ἀκτινολογία: Κοιλιακὴ καὶ θωρακικὴ. Παθήσεις ὀστέων καὶ χειρουργικαὶ ἐπεμβάσεις. Ὀφθαλμολογικαὶ παθήσεις, κ. ἄ.

ΟΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ ΩΣ ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ Η.Π.Α.

Ἡ τελευταία ἐκθεσις τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐρεῦνης ἐπὶ τῆς κτηνιατρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀναφέρει ὅτι 1203 κτηνίατροι ὑπηρετοῦν ὡς καθηγηταὶ εἰς 18 Σχολὰς Κτηνιατρικῆς, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν τὴν σήμερον καὶ ὅτι ἄλλοι 210 περίπου πληροῦν ἔδρας Κτηνιατρικῆς εἰς Γεωπονικὰς Σχολὰς ἢ Κολλέγια τῶν διαφόρων Πανεπιστημίων. Σήμερον ὄλα σχεδὸν τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ κέντρα, αἱ ἰατρικαὶ καὶ βιολογικαὶ σχολαὶ κλπ., ἔχουν πλείονας κτηνιάτρους εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ διδακτικὸν προσωπικὸν των. Ἐλάχισται τούτων λειτουργοῦν ἄνευ κτηνιάτρων ἢ μὲ ἕναν μόνον εἰς τὸ καθηγητικὸν διδακτικὸν ἢ γνωμοδοτικὸν προσωπικὸν των.